Опубликован на (https://www.bnm.md)

20.03.2024

Situația financiară a sectorului bancar pentru anul 2023

Situația financiară a sectorului bancar, conform datelor prezentate de către bănci, este caracterizată prin creșterea activelor, creditelor, fondurilor proprii, ratei fondurilor proprii, depozitelor persoanelor fizice, depozitelor persoanelor juridice. Profitul aferent exercițiului în comparație cu perioada similară a anului precedent s-a majorat, preponderent, ca urmare a sporirii veniturilor din dobânzi și a veniturilor neaferente dobânzilor. Veniturile din dobânzi s-au majorat, în principal, datorită veniturilor obținute din investiții în titluri de datorii (VMS, CBN) și a veniturilor obținute din activitatea de creditare. Totodată, a fost înregistrată micșorarea în valoare absolută a creditelor expirate, a creditelor neperformante, respectiv, s-au îmbunătățit indicatorii calității portofoliului de credite.

La situația din 31.12.2023, în Republica Moldova activau 11 bănci licențiate de Banca Națională a Moldovei.

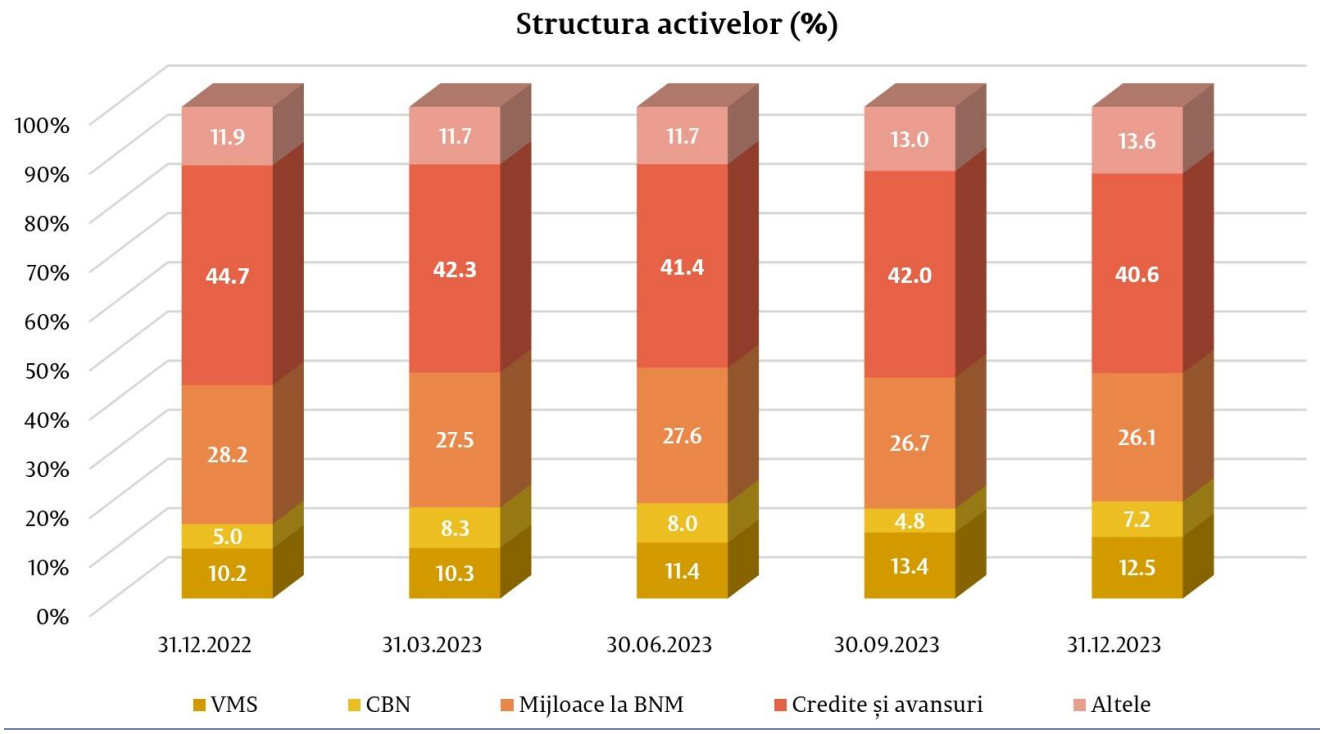
Situația financiară a sectorului bancar și conformarea cu reglementările prudențiale

La 31.12.2023, situația din sectorul bancar, reflectată în baza rapoartelor prezentate de către bănci, a înregistrat următoarele tendințe:

Activele și obligațiunile

Activele totale au constituit 153 940,5 milioane lei, majorându-se pe parcursul anului 2023 cu 17,2% (22 572,3 milioane lei).

În structura activelor, ponderea cea mai mare a revenit articolului din bilanț „Credite și avansuri la cost amortizat", care a constituit 40,6% (62 487,1 milioane lei), fiind în scădere cu 4,1 puncte procentuale (p.p.) față de finele anului precedent. Ponderea mijloacelor plasate la BNM a constituit 26,1% (40 181,4 milioane lei), fiind în descreștere cu 2,1 p.p., iar ponderea investițiilor băncilor în valorile mobiliare de stat și în certificatele Băncii Naționale a reprezentat 19,7% (30 392,3 milioane lei), fiind în creștere cu 4,5 p.p. Restul activelor, care constituie 13,6% (20 879,7 milioane lei), sunt menținute de către bănci în alte bănci, în numerar, imobilizări corporale, imobilizări necorporale etc. Ponderea acestora s-a majorat cu 1,7 p.p. comparativ cu sfârșitul anului 2022.



[1]

Soldul brut (prudențial) al creditelor a constituit 41,5% din totalul activelor sau 63 895,5 milioane lei, majorându-se pe parcursul perioadei analizate cu 3,7% (2 268,3 milioane lei).

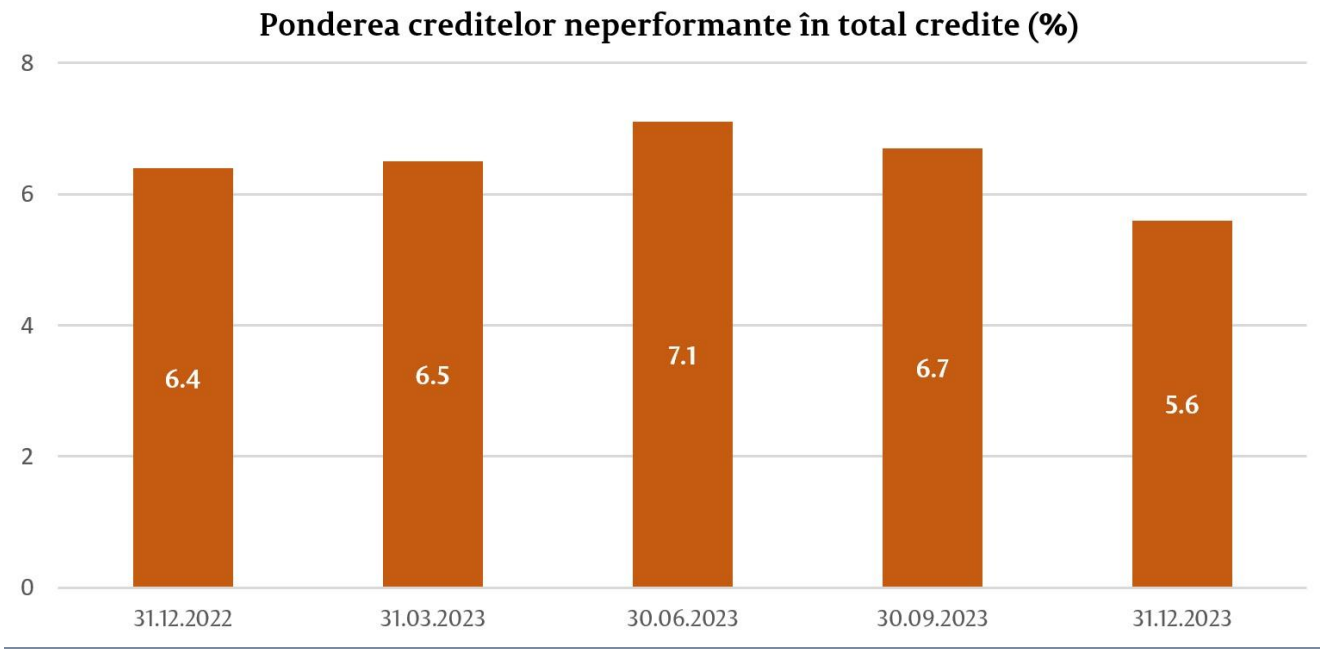
Cea mai mare creștere a fost înregistrată la creditele de consum cu 1 190,4 milioane lei (11,9%) până la 11 199,9 milioane lei, la creditele acordate pentru procurarea / construcţia imobilului – cu 989,1 milioane lei (8,1%) până la 13 282,3 milioane lei, la creditele acordate comerțului – cu 358,4 milioane lei (2,6%) până la 14 238,7 milioane lei, la creditele acordate mediului financiar nebancar - cu 288,3 milioane lei (11,7%) până la 2 757,6 milioane lei.

Totodată, cea mai mare descreștere pe parcursul anului 2023 a fost înregistrată la creditele acordate industriei alimentare – cu 248,1 milioane lei (5,6%) până la 4 151,7 milioane lei, la creditele acordate în domeniul construcțiilor - cu 230,8 milioane lei (16,3 %) până la 1 186,5 milioane lei, la alte credite acordate – cu 181,0 milioane lei (7,3 %) până la 2 290,2 milioane lei și la creditele acordate industriei energetice – cu 178,2 milioane lei (19,2%) până la 749,1 milioane lei.

Pe parcursul perioadei de referință, ponderea creditelor neperformante (substandard, dubioase și compromise) în totalul creditelor s-a micșorat cu 0,9 p.p., constituind 5,6% la 31.12.2023, indicatorul menționat variind de la 2,4% până la 7,2%, în funcție de bancă.

Totodată, creditele neperformante în valoare absolută s-au micșorat cu 10,7% (423,2 milioane lei) până la 3 547,2 milioane lei.

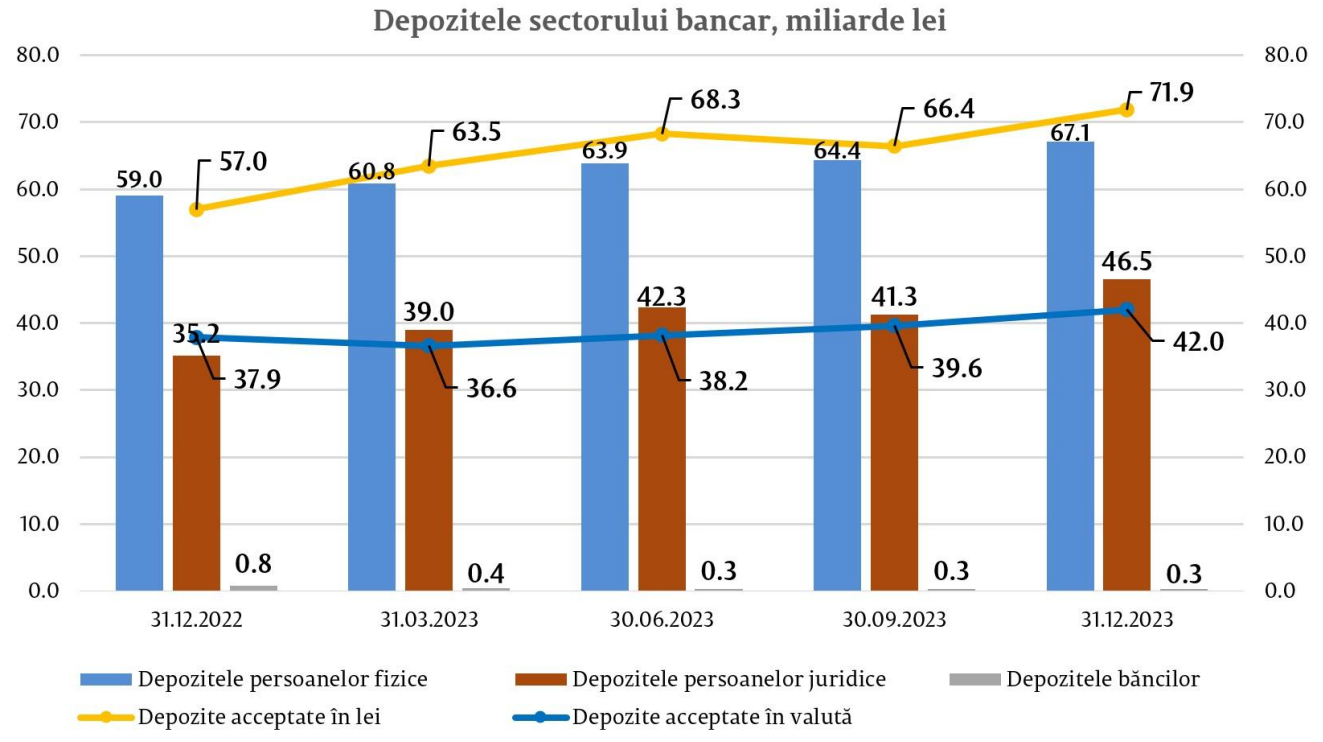
De asemenea, în perioada analizată s-au majorat creditele expirate cu 1,6% (32,2 milioane lei) până la 2 038,9 milioane lei. Ponderea creditelor expirate în totalul creditelor a constituit 3,2%, micșorându-se cu 0,1 p.p. în comparație cu 31.12.2022, variind de la 1,6% până la 5,4%, în funcție de bancă.



[2]

Totodată, în perioada de referință s-a înregistrat majorarea soldului total al depozitelor, cu 18 892,8 milioane lei sau cu 19,9%, constituind 113 861,3 milioane lei (depozitele persoanelor fizice au constituit 58,9% din totalul depozitelor, depozitele persoanelor juridice – 40,8% și depozitele băncilor - 0,2%), ca urmare a creșterii soldului depozitelor persoanelor juridice cu 11 321,7 milioane lei (32,2%) până la 46 505,5 milioane lei și al depozitelor persoanelor fizice cu 8 070,9 milioane lei (13,7%) până la 67 088,6 milioane lei. Concomitent, a descrescut soldul depozitelor băncilor cu 499,8 milioane lei (65,2%) până la 267,2 milioane lei.

În totalul depozitelor, 63,1% au revenit depozitelor în lei, soldul majorându-se cu 14 881,7 milioane lei (26,1%) comparativ cu sfârșitul anului precedent și a constituit 71 902,1 milioane lei la 31.12.2023. Depozitele în valută au constituit 36,9% din totalul depozitelor, soldul acestora s-a majorat pe parcursul perioadei de referință cu 4 011,1 milioane lei (10,6%), alcătuind 41 959,2 milioane lei (atragerea depozitelor în valută - echivalentul a 6 223,4 milioane lei, reevaluarea negativă a depozitelor în valută – (-2 360,6) milioane lei).



[3]

Veniturile și rentabilitatea

La 31.12.2023, profitul în sistemul bancar a însumat 4 123,4 milioane lei, majorându-se cu 459,1 milioane lei (12,5%) comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Majorarea profitului a fost determinată de sporirea veniturilor din dobânzi cu 1 829,6 milioane lei (19,0%), a veniturilor din onorarii și comisioane cu 302,8 milioane lei (10,1%) și din diferențele de curs valutar cu 175,5 mil. lei (10,2%). Concomitent, s-au micșorat cheltuielile neaferente dobânzilor (cheltuielile privind onorarii și comisioane, cheltuielile administrative, provizioanele, deprecierea activelor financiare și nefinanciare etc.) cu 183,2 milioane lei (2,2%), dar s-au majorat cheltuielile cu dobânzile cu 1 977,0 milioane lei (78,2%).

Veniturile totale au constituit 16 803,8 milioane lei, majorându-se comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 2 252,9 milioane lei (15,5%), dintre care veniturile din dobânzi au constituit 11 463,7 milioane lei (68,2% din venituri totale), iar veniturile neaferente dobânzilor – 5 340,1 milioane lei (31,8% din venituri totale).

Concomitent, cheltuielile totale au constituit 12 680,4 milioane lei, majorându-se comparativ cu perioada similară a anului precedent cu 1 793,8 milioane lei (16,5%), dintre care cheltuielile cu dobânzile au constituit 4 506,4 milioane lei (35,5% din cheltuielile totale), iar cheltuielile neaferente dobânzilor – 8 174,0 milioane lei (64,5% din cheltuielile totale).

La 31.12.2023, rentabilitatea activelor a constituit 2,8%, fiind în descreștere nesemnificativă cu 0,1 p.p. comparativ cu finele anului precedent, iar rentabilitatea capitalului a constituit 16,3%, fiind în descreștere cu 0,7 p.p. comparativ cu finele anului precedent.

Conformarea cu cerințele prudențiale

Pe parcursul anului 2023, băncile au continuat să mențină indicatorii lichidității la un nivel înalt, peste limitele reglementate.

Astfel, valoarea indicatorului lichidității pe termen lung (principiul I al lichidității) a constituit 0,69 (limita ≤1), variind de la 0,31 până la 0,83, în funcție de bancă, majorându-se cu 0,02 în comparație cu finele anului 2022.

Principiul III al lichidității, care reprezintă raportul dintre lichiditatea efectivă ajustată și lichiditatea necesară pe fiecare bandă de scadență și care nu trebuie să fie mai mic de 1 pe fiecare bandă de scadență, de asemenea, a fost respectat de către toate băncile, variind de la 1,48 pe banda de scadență până la o lună inclusiv până la 124,33 pe banda de scadență între o lună și 3 luni inclusiv.

Indicatorul privind acoperirea necesarului de lichiditate pe sector a constituit 282,3% (limita ≥ 100% - începând cu 1 ianuarie 2023), variind de la 195,5% până la 661,6%, fiind în creștere față de finele anului 2022 cu 46,8 p.p.

Conform rapoartelor prezentate de bănci la situația din 31.12.2023, rata fondurilor proprii totale pe sectorul bancar a înregistrat valoarea de 30,0%, fiind în creștere cu 0,7 p.p. față de finele anului precedent, variind între 23,6% și 57,4%. Toate băncile au respectat indicatorul „Rata fondurilor proprii totale" (≥10%).

De asemenea, toate băncile au respectat cerința indicatorului „Rata fondurilor proprii totale", luând în considerare amortizoarele de capital.

La situația din 31.12.2023, fondurile proprii totale au constituit 20 947,3 milioane lei și au înregistrat o creștere de 14,1% (2 589,9 milioane lei). Creșterea fondurilor proprii a fost determinată de reflectarea de către unele bănci a profiturilor eligibile după desfășurarea adunărilor generale ale acționarilor și după obținerea permisiunii BNM privind includerea în fondurile proprii a profiturilor obținute. Concomitent, a fost înregistrată majorarea diferenței pozitive dintre reducerile pentru pierderi la active și angajamentele condiționale și mărimea reducerilor pentru pierderi din deprecierea activelor și a provizioanelor pentru pierderi.

La situația din 31.12.2023, băncile au respectat indicatorii prudențiali cu privire la expunerile mari și expunerile față de persoanele lor afiliate, cu excepția unei bănci, la care a fost înregistrată depășirea limitei de 30% a sumei valorii agregate a expunerilor din credite față de clienți sau un grup de clienți aflați în legătură, care constituie după mărime primele zece expuneri din credite în portofoliul total al creditelor, reprezentând 46,2%. În conformitate cu capitolul IV punctul 26 din Regulamentul cu privire la expunerile mari nr.109 din 5 aprilie 2019, depășirea limitei indicatorului menționat nu se consideră încălcare în cazul în care banca menține o cerință suplimentară de fonduri proprii privind excedentul respectiv, iar banca întrunește aceste cerințe.

De asemenea, toate băncile au respectat limita poziției dominante pe piața bancară, fiind sub limita de 35% a acestui indicator privind mărimea depozitelor persoanelor fizice.

Dezvoltarea cadrului legislativ național și armonizarea acestuia cu legislația UE

Pe parcursul anului 2023, Banca Națională a Moldovei (BNM) a continuat activitățile aferente elaborării și actualizării actelor normative secundare întru aplicarea Legii nr. 202/2017 privind activitatea băncilor și promovarea cerințelor Basel III.

În acest context, prin HCE al BNM nr.125/2023, s-au operat modificări la Regulamentul nr.292/2018 cu privire la cerințele față de membrii organului de conducere al băncii, al societății financiare holding sau holding mixte, conducătorii sucursalei unei bănci din alt stat, persoanele care dețin funcții-cheie și față de lichidatorul băncii în proces de lichidare. Modificările conțin concretizări cu referire la aplicabilitatea elementelor din cadrul procedurii de intervievare, inclusiv prevederi ce țin de obligativitatea intervievării de către Banca Națională a Moldovei a persoanelor înaintate în funcțiile de conducător al sucursalei băncii din alt stat, contabil-șef, director financiar al băncii/sucursalei băncii din alt stat, precum și de conducător al funcției de control ale băncii.

De asemenea, prin HCE al BNM nr.195/2023, s-au operat modificări la Regulamentul nr.147/2019 cu privire la sucursalele şi oficiile secundare ale băncilor care prevăd îmbunătățirea cadrului normativ existent, în contextul digitalizării proceselor de activitate aferente supravegherii băncilor, inclusiv în vederea prezentării informațiilor privind sucursalele și oficiile secundare prin intermediul soluțiilor informatice ale Băncii Naționale a Moldovei.

Смотрите также

Метки
depozite [4]
credite [5]
статистика [6]

capitalul [7]

activele [8]

lichiditatea [9]

soldul creditelor [10]

profitul băncilor [11]

банк [12]

Источник URЛ:
https://www.bnm.md/ru/node/66716

Ссылки по теме:

[1] https://www.bnm.md/files/1sf_1.jpg [2] https://www.bnm.md/files/2sf_1.jpg [3] https://www.bnm.md/files/3sf_1.jpg [4] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=depozite [5] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=credite [6] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=статистика [7] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=capitalul [8] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=activele [9] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=lichiditatea [10] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=soldul creditelor [11] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=profitul băncilor [12] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=банк